

U ŚW. BARTŁOMIEJA W MIERZESZYNIE

Numer 16 (533) Mierzeszyn, 2 kwietnia 2023 r. ISSN 2082-0089 Rok 14

Pismo przeznaczone jest wyłącznie do użytku wewnętrznego członków wspólnoty parafialnej w Mierzeszynie.

**NIEDZIELA PALMOWA MEKI PAŃSKIEJ A.D. 2023
W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ W ZASKOCZYNIE**

WSPÓLNOTA ŻYWEGO RÓŻAŃCA PARAFII ŚW. BARTŁOMIEJA APOSTOŁA W MIERZESZYNIE

stan: 30 marca 2023 roku

RÓŻA ŚW. KATARZYNY - OLSZANKA

1. Janina Kluskiewicz (zel.)
2. Dorota Hinc
3. Wiesława Ronowicz
4. Zofia Kluskiewicz
5. Zofia Zawadzka
6. Wanda Koprowicz
7. Krystyna Butowska
8. Teresa Koziorzębska
9. Salomea Zakrzewska
10. Zofia Sobiecka
11. Krystyna Kucmann
12. Janina Kluskiewicz
13. Mariola Kolbusz
14. Barbara Hinz
15. Mariola Murmańska
16. Zofia Kępa
17. Jolanta Hinc
18. Justyna Szczebilewska
19. Zofia Hinc
20. Ewa Rosiak

RÓŻA ŚW. TERESY - BŁOTNIA

1. Barbara Turska (zel.)
2. Krystyna Dziobko
3. Maria Temberska
4. Jadwiga Ronowicz
5. Jadwiga Dysarz
6. Halina Wójcik
7. Krystyna Gruca
8. Wiesława Łojewska
9. Teresa Bąk
10. Jolanta Wójcik
11. Anna Turek
12. Małgorzata Kulwikowska
13. Krystyna Dusza
14. Stanisława Leśniak
15. Kazimiera Socha
16. Krystyna Dyks
17. Krystyna Sosińska
18. Halina Ronowicz
19. Elżbieta Wiśniewska
20. Stanisława Wiśniewska

RÓŻA ŚW. BARBARY - WARCZ

1. Anna Masełbas (zel.)
2. Ryszard Masełbas
3. Katarzyna Andrearczyk
4. Teresa Budzyńska
5. Henryka Bystrzak
6. Karolina Ciużyńska
7. Bożena Dobrowolska
8. Zofia Dysarz
9. Katarzyna Farbiś

10. Sabina Farbiś
11. Władysława Kłosińska
12. Paweł Kłosiński
13. Grażyna Koziello
14. Urszula Lepkowska
15. Bożena Kolka
16. Justyna Niemc
17. Zofia Pietralska
18. Sylwia Schuchardt
19. Teresa Wajsbrot
20. Urszula Went

RÓŻA ŚW. BERNADETY - MIERZESZYN

1. Bernadeta Kolbusz (zel.)
2. Irena Kuchnowska
3. Zofia Szymańska
4. Teresa Piekarska
5. Grażyna Wlazło
6. Jadwiga Kąkol
7. Grażyna Łada
8. Marta Pieczykolan
9. Jadwiga Zubel
10. Krystyna Czerwińska (W)
11. Krystyna Czerwińska (N)
12. Barbara Rogalewska
13. Bogusława Papis
14. Maja Czerwińska
15. Katarzyna Antoniewicz
16. Emilia Baka
17. Iwona Fenska
18. Jolanta Dachtera
19. Ewa Papis
20. Bronisława Wilczewska

RÓŻA ŚW. ELŻBIETY - MIERZESZYN

1. Elżbieta Temberska (zel.)
2. Iwona Gaładyk
3. Marta Meier
4. Gertruda Rojkiewicz
5. Bogumiła Ciechanowicz
6. Mieczysława Stosio
7. Urszula Grabińska
8. Danuta Szymańska
9. Bożena Bukowska
10. Beata Ugowska
11. Irena Rywacka
12. Anita Żurawska
13. Ewelina Temberska
14. Rita Lewandowska
15. Małgorzata Ciecholewska
16. ..
17. ..
18. ..
19. ..
20. ..

**PARAFIA MIERZESZYN i JEJ POROBOSZCZOWIE
w PROTOKOŁACH POWIZYTACYJNYCH BISKUPÓW
WŁOCŁAWSKICH (1583-1781).**

**IN MEMORIA w 440. ROCZNICĘ ODBYCIA
PIERWSZEJ WIZYTACJI KANONICZNEJ**

W latach 1545-1563 w Trydencie i Bolonii we Włoszech odbył się sobór powszechny, który uznawany jest za początek kontrreformacji i z racji wprowadzonych reform w życiu Kościoła porównywany z II Soborem Watykańskim. Zapowiedziała jego zwołanie bulla papieża Pawła III „*Laetare Ierusalem!*” („*Raduj się Jerozolim!*”) z 19 listopada 1544 roku.

Jedną z ważniejszych uchwał soboru zapisanych w stosownym dekrete był nakaz odbywania przez biskupów diecezjalnych wizytacji kanonicznych w swych diecezjach między innymi włocławskich administrowanej przez biskupa Hieronima Rozrażewskiego i należącego do niej dekanatu tczewskiego i parafii Mierzeszyn.

Każda wizytacja kończyła się sporządzeniem protokołu powizytacyjnego i dekretu reformacyjnego, w którym wizytator zapisywał, jakie należy podjąć czynności naprawcze w danej parafii.

Pierwsza z wizytacji kanonicznych parafii Mierzeszyn kierowanej przez proboszcza księdza Baltazara Schulte (1571-1616) przeprowadzona przez delegata biskupiego kapelana Sebastiana Liwierskiego miała miejsce latem 1583 roku.

Jak zapisał wizytator parafia mierzeszyńska posiadała murowany kościół przejęty przez ewangelików, który nie wymagał wielu napraw. Z powodu heretyckiego dzierżawcy wsi i niewielkiej ilości wiernych katolickich stanowiącej dobro gracjalne Jana Szorca i wityrków obsługujących świątynię parafia nie osiągała żadnych dochodów. Dzierżawca posiadał potomków (Jana i Michała) wyznających religię katolicką.

Wizytator nie odnotował obecności we wsi luteranckiego predykanta, gdyż starsi kościoła prawdopodobnie, jak to często bywało, odmówili mu udzielenia informacji i uniemożliwili mu przeprowadzenie wizytacji. W sporządzonym dekrete reformacyjnym zapisał on krótko, że wizytację w parafii mierzeszyńskiej należy powtórzyć. Kościół mierzeszyński został odzyskany przez katolików dopiero w 1604 roku.

Po raz kolejny wizytator w osobie biskupa Bonawentury Madalińskiego pojawił się w parafii mierzeszyńskiej w 1687 roku. Jak zapisał w protokole powizytacyjnym we wsi i parafii było zaledwie 9 wiernych katolickich, gdyż zdecydowaną większość mieszkańców stanowili ewangelicy. Opiekę nad parafią, do której należał Przywidz sprawował pleban z Gdańska. Miała ona być filią parafii Święty Wojciech.

Następna wizytacja miała miejsce w 1711 roku, kiedy to wizytator archidiakon pomorski Jan Kazimierz Jugowski odnotował, że mierzeszyński kościół pod wezwaniem św. Bartłomieja był już bardzo zniszczony, nie było przy nim stałego duszpasterza, gdyż zabudowania plebańskie znajdowały się w ruinie mimo tego, że na uposażenie proboszcza składały się cztery łany ziemi. Od 3 listopada 1701 roku do 1 stycznia 1947 roku parafia mierzeszyńska należąca do dekanatu gdańskiego była w unii personalnej z przywidzką, a jej administrator rezydował w Przywidzu, w którym był rekatolicyzowany kościół po rekuncji dokonanej przez biskupa Stanisława Szembeka.

W latach 1716-1729 administratorem parafii mierzeszyńskiej był Jan Wojciech Hoffmann, 1729-1734 Mateusz Jan Schultz, 1734-1743 cysters Urban Korbohm (nie był oficjalnym plebanem, gdyż nie był instytuowany kanonicznie), 1749-1753 Jakub Schultz.

Ponownie w protokole powizytacyjnym parafię mierzeszyńską należąca do dekanatu gdańskiego odnotowano w 1753 roku. Była ona parafią pod patronatem królewskim, którą kierował komendariusz Jan Dismas Schultz (w 1749 roku też komendariusz w Pręgowie).

Od 1755 do 1760 roku komendariuszem mierzeszyńskim był dominikanin Benedykt Anioł Netzel, a po nim w latach 1761-1765 wikariusz pręgowski, notariusz apostolski i konsystorz gdański Wincenty Ignacy Schultz.

Kolejnego wizytatora parafii mierzeszyńskiej kierowanej przez komendariusza Wincentego Schultza w osobie kanonika lubelskiego Łukasza Płacheckiego odnotowano w 1765 roku. W sporządzonym protokole zapisał on, że z powodu utraty uposażenia kościół mierzeszyński traktowany był jako filialny parafii w Pręgowie (choć w tej samej wizytacji zapisano, że dla Mierzeszyna kościołem parafialnym była świątynia przywidzka), a kierował nim w latach 1765-1772 pleban z Żuławki Krzysztof Kozikowski. Odnotował też, że zobowiązanych do spowiedzi wielkanocnej było 81 katolików. Akatolików żyło w parafii 181.

Po raz ostatni w czasach przynależności do diecezji włocławskiej parafię mierzeszyńsko-przywidzką odnotowano w protokole powizytacyjnym sporządzonym przez wizytatora prepozyta Jana Bastkowskiego 10 marca 1781 roku (9 maja 1782 roku sporządzono dekret reformacyjny). Wtedy to komendariuszem wspomaganym przez organistę był pełniący wcześniej funkcję wikariusza w Giemlicach Andrzej Gehrman (1782-1792) rezydujący za zgodą władzy kościelnej przy kaplicy pod wezwaniem św. Ksawerego w Przywidzu, co miało być korzystne dla parafian, którego wizytator określił jako człowieka przykładnego. Znał on częściowo język polski i w kościele mierzeszyńskim w dobrym stanie i wyposażonym w niezbędne utensylia pod wezwaniem św. Bartłomieja i patronatem króla pruskiego odprawiał Msze święte co trzecią niedzielę i w święta. W parafii mierzeszyńskiej mieszkało 90 katolików, z których spowiadało się 50 osób. W sumie w parafii, do której należało prócz Mierzeszyna 9 miejscowości było 120 katolików, w tym 94 się spowiadających i w samym Mierzeszynie 300 akatolików (ewangelików).

W Mierzeszynie nie odnotowano przytułku, ale funkcjonowała tu szkoła parafialna, w której 12 uczniów uczył czytania, pisanie i podstaw wiary Krystian Arniko oraz jeszcze nieukończona plebania i zabudowania inwentarskie. Na uposażenie plebańskie składały się 4 łany gruntu dzierżawione przez Krystiana Barcińskiego. Zamiast dziesięciny proboszcz otrzymywał składkę pieniężną. Nie stwierdzono zapisów pobożnych na kościół.

W 1821 roku parafia mierzeszyńsko-przywidzka kierowana po komendariuszu Andrzeju Bielskim (1782-1792 i Franciszku Garendcie (1793-1795) przez proboszcza Macieja Przygockiego (1796-1822) w wyniku reformy kościelnej zapoczątkowanej bullą papieża Piusa VII „*De salute animarum*” przeszła pod administrację diecezji chełmińskiej. Następcą tego proboszcza już pod zwierzchnictwem nowego biskupa został ksiądz Antoni Postel (1822-1825).

DARIUSZ DOLATOWSKI

Niedziela Palmowa Męki Pańskiej w Domu Pomocy Społecznej „Leśny” w Zaskoczynie, 31 marca 2023 roku

STRONA INTERNETOWA

PARAFII: www.parcyfa.ia3k.pl

CMENTARZA: www.mogily.pl/mierzczyn

NUMER KONTA PARAFIALNEGO Parafia św. Bartłomieja Apostoła w Mierzszynie
PL 34 8335 0003 0303 2437 2000 0001 Kod BIC/SWIFT: GBWCPLPP
Bank Spółdzielczy w Pruszczu Gdańskim Oddział Trąbki Wielkie

U ŚW. BARTŁOMIEJA W MIERZESZYNIE – Gazeta Parafii św. Bartłomieja Apostoła w Mierzszynie.
Pismo przeznaczone jest wyłącznie do użytku wewnętrznego członków wspólnoty parafialnej w Mierzszynie.
Redaktor naczelny: ks. Andrzej Sowiński, zastępca red. naczelnego: Irena Krzemińska, red. techniczny: Franciszek Sowiński.
Wydawca: Parafia św. Bartłomieja Apostoła, ul. Wolności 17, 83-041 MIERZESZYN, tel. (0048) 58 682 81 78,
e-mail: mierzczyn@diecezjagdansk.pl Cena: dobrowolna ofiara, liczymy także na sponsorów gazety.